

Υπάρχουν βιβλία
που θα αστήναμε ευχαρίστως,
υπάρχουν όμως και άλλα,
πολύ λίγα, που τα θυμόμαστε
για πάντα.

Μπορώ τώρα να προσθέσω
στον δικό μου μικρό κατάλογο
και την Απόλυτη αγάπη μου
του Γκάμπριελ Τάλλεντ.

– Stephen King

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ
ΤΑΛΛΕΝΤ
Απόλυτη
αγάπη
μου

μετάφραση
Κατερίνα Σχινά

ΕΚΛΟΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΓΚΑΜΠΡΙΕΛ ΤΑΛΛΕΝΤ

Απόλυτη αγάπη μου

μυθιστόρημα

Μετάφραση

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΧΙΝΑ

«Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.»

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 471

Γκάμπριελ Τάλλεντ, *Απόλυτη αγάπη μου*

Gabriel Tallent, *My Absolute Darling*

Μετάφραση: Κατερίνα Σχινά

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια-Διόρθωση: Χρίστος Κυθρεώτης

Σελιδοποίηση: Χριστίνα Κωνσταντινίδου

Copyright© Gabriel Tallent, 2017

By arrangement with the author. All rights reserved

Copyright© για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2017

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις Riverhead Books, Νέα Υόρκη, 2017

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Οκτώβριος 2019

KET B712 ΚΕΠ 728/19

ISBN 978-960-16-8258-7

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στην Γκλόρια και την Ελισάβετ

ΕΝΑ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΣΠΙΤΙ κουρνιαάζει στον λόφο του: άσπρη μπογιά που ξεφλουδίζει, τριπλά παράθυρα που προεξέχουν, ξύλινος φράχτης πνιγμένος στις αναρριχώμενες τριανταφυλλιές και τον κισσό. Οι παραφυάδες έχουν ξεθεμελιώσει τα καφασωτά, και τώρα κρέμονται διαλυμένα ανάμεσα στους θάμνους. Στο χαλικόστρωτο δρομάκι σκοντάφτει πάνω σε πεταμένες κούτες, καλυμμένες με μια κρούστα βρομιάς. Ο Μάρτιν Άλβεστον βγαίνει από το φορτηγό και δεν κοιτάζει πίσω του την Τερτλ, που κάθετα στη θέση του συνοδηγού· ανεβαίνει στη βεράντα, με τις γιγάντιες μπότες του να ηχούν ρηχά στις σανίδες, άντρας μεγαλόσωμος, με φανελένιο πουκάμισο και παντελόνι Levi's. Ανοίγει τις συρόμενες μπαλκονόπορτες. Η Τερτλ περιμένει· αφουγκράζεται το βουητό της μηχανής· ύστερα, τον ακολουθεί.

Στο καθιστικό, το ένα παράθυρο είναι φραγμένο με σανίδες, αλουμίνιο και κοντραπλακέ καρφωμένο στο κούφωμα, καλυμμένο με στόχους σκοποβολής. Οι σφαίρες έχουν σφηνώσει τόσο βαθιά, ώστε θαρρείς κι ένα δεκάρι πυροβόλο όπλο στόχευσε ακριβώς στη μέση και τίναξε το κέντρο των στόχων στον αέρα· οι σφαίρες γυαλίζουν στο βάθος της διαλυμένης τους υποδοχής, σαν το νερό στον πυθμένα πηγαδιού.

Ο μπαμπάς της ανοίγει μια κονσέρβα φασόλια πάνω στην παλιά σόμπα και τρίβει ένα σπίρτο στον αντίχειρά του για ν' ανάψει το μάτι του γκαζιού· μια πορτοκαλί φλόγα τρε-

μοπαίζει και ζωντανεύει αργά, με φόντο τους σκούρους τοίχους από ξύλο σεκόγιας, τα αλουστράριστα ντουλάπια, τις λεκιασμένες από λίπος ποντικοπαγίδες.

Η πίσω πόρτα της κουζίνας δεν έχει κλειδαριά· στη θέση της υπάρχουν μόνο δυο τρύπες εκεί που άλλοτε ήταν το πόμολο και ο κύλινδρος, και ο Μάρτιν την κλοτσάει ν' ανοίξει και βγαίνει στη μισοτελειωμένη πίσω βεράντα: πάνω στις σανίδες που δεν έχουν ακόμη καρφωθεί, υπερδραστικές σαύρες, ιππουρίδες αγκαλιασμένες με βατομουριές και άγρια μέντα, ένα χνουδι απαλό σαν ροδάκινο, μια ξινή αποφορά. Όρθιος, με τα πόδια ανοιχτά πάνω στις σανίδες, ο Μάρτιν παίρνει το τηγάνι από εκεί που το κρεμάει συνήθως, στα πλαϊνά του φράχτη, για να το γλείφουν τα ρακούν ώσπου να καθαρίσει. Ανοίγει τη βρύση μ' ένα σκουριασμένο μηχανικό κλειδί σε σχήμα μισοφέγγαρου κι αφήνει το νερό να τρέξει ορμητικά πάνω στο μέταλλο, ξεριζώνοντας χούφτες χορτάρι για να τρίψει τα πιο βρόμικα σημεία. Ύστερα μπαίνει μέσα, το ακουμπάει στο μάτι, και το νερό τσιτσιρίζει πριν αρχίσει να κοχλάζει. Ανοίγει το ψυγείο –χωρίς φωτάκι πια, στο σκουροπράσινο χρώμα της ελιάς– και βγάζει δυο μπριζόλες τυλιγμένες σε καφέ χασαπόχαρτο και τραβάει το μαχαίρι Daniel Winkler από τη ζώνη του και το σκουπίζει στο μπατζάκι του Levi's του, και καρφώνει τις μπριζόλες μια μια και τις αφήνει να γλιστρήσουν στο τηγάνι.

Η Τερτλ δίνει έναν πήδο και κάθεται στον πάγκο της κουζίνας: κοκκώδες ξύλο, καρφιά σημαδεμένα από παλιές σφυριές. Αρπάζει ένα Sig Sauer ανάμεσα από τα πεταμένα κονσερβοκούτια και σέρνει προς τα πίσω το ολκωτό ατσάλι για να δει τις σφαίρες μέσα στη θαλάμη. Σκοπεύει με το όπλο και στρέφεται να δει πώς αντιδρά εκείνος – κι αυτός στέκεται με τη μεγάλη του παλάμη στηριγμένη σ' ένα ντουλάπι και χαμογελάει κουρασμένα, χωρίς να σηκώσει το βλέμμα.

Όταν η Τερτλ ήταν έξι χρονών, της φόρεσε ένα σωσίβιο

για προστατευτικό, της είπε να μην αγγίξει τις καυτές σφαίρες που θα έβγαιναν από την κάννη κι άρχισε να της μαθαίνει να σκοπεύει μ' ένα Ruger 22, καθισμένη στο τραπέζι της κουζίνας, με το όπλο στηριγμένο σε μια πετσέτα τυλιγμένη ρολό. Ο Παππούς πρέπει να άκουσε τους πυροβολισμούς γυρίζοντας από την κάβα, γιατί μπήκε μέσα φορώντας τζιν, ένα πετσετέ μπουρνούζι και δερμάτινες παντόφλες με μικρά δερμάτινα φουντάκια, στάθηκε στο κατώφλι και είπε «Ανάθεμά σε, Μάρτυ». Ο μπαμπάς καθόταν σε μια καρέκλα πλάι στην Τερτλ διαβάζοντας το *Μια έρευνα σχετικά με τις αρχές των ηθών του Χιουμ* και άφησε το βιβλίο του, με τη ράχη προς τα πάνω, στο γόνατό του για να μη χάσει τη σελίδα, και είπε «Πήγγαινε στο δωμάτιό σου, μπουκίτσα» και η Τερτλ άρχισε ν' ανεβαίνει τη σκάλα που έτριζε, σκάλα δίχως κιγκλίδωμα ή κουπαστή, μόνο σανίδες απελέκητες, κομμένες όπως όπως από το δέντρο, με τους παλιούς ορθοστάτες πιτσικαρισμένους κι ετοιμόρροπους από την παραμέληση, σκάλα που είχε πάρει τέτοια κλίση ώστε πίεζε τα ξυλόκαρφα, τόσο εκτεθειμένα και ζορισμένα τώρα πια, που θα 'λεγες πως όπου να 'ναι θα 'φευγαν από τη θέση τους· οι άντρες κάτω σώπαιναν, ο Παππούς την παρακολουθούσε καθώς ανέβαινε και ο Μάρτιν χάιδευε τα επίχρυσα γράμματα στη ράχη του βιβλίου του με τις άκρες των δαχτύλων του. Ακόμη και στον πάνω όροφο, ωστόσο, ξαπλωμένη στο κρεβάτι της από κοντραπλακέ, με τον στρατιωτικό υπνόσακο τραβηγμένο ως τον λαιμό της, τους άκουγε, τον Παππού να λέει «Ανάθεμά σε, Μάρτιν, δεν είναι αυτός τρόπος να μεγαλώνεις ένα κοριτσάκι» και τον Μπαμπά να μη λέει τίποτα για ώρα κι ύστερα να λέει «Εδώ μέσα είναι σπίτι μου, να το θυμάσαι, Ντάνιελ».

Τρώνε τις μπριζόλες μέσα σε απόλυτη σχεδόν σιωπή· τα νεροπότηρα σκονισμένα, θαρρείς λερωμένα με άμμο. Μια τράπουλα βρίσκεται στο τραπέζι ανάμεσά τους και το κουτί της έχει ζωγραφισμένο στην επιφάνεια έναν γελωτοποιό.

Η μια πλευρά του προσώπου του στραβώνει σ' ένα μανιακό, μοχθηρό χαμόγελο, η άλλη κατσουφιάζει. Όταν τελειώνει, σπρώχνει το πιάτο της μακριά και ο πατέρας της την παρατηρεί.

Είναι ψηλή για τα δεκατέσσερα χρόνια της, σαν νεογέννητο πουλάρι, με μακριά χέρια και πόδια, ανοιχτή περιφέρεια αλλά λεπτούς γοφούς και ώμους, λαιμό μακρύ, νευρώδη. Τα μάτια της είναι το πιο εντυπωσιακό χαρακτηριστικό της, γαλάζια, αμυγδαλωτά, σ' ένα πρόσωπο πολύ λιγνό, με φαρδιά, τονισμένα ζυγωματικά και στραβό στόμα με μεγάλα δόντια – άσχημο πρόσωπο, το ξέρει, και ασυνήθιστο. Τα μαλλιά της είναι πυκνά, ξανθά, τόπους τόπους ξεβαμμένα, σχεδόν λευκά από τον ήλιο. Το δέρμα της είναι διάστικτο από έναν αστερισμό χαλκόχρωμων φακίδων. Στους καρπούς της, στο κάτω μέρος των μπράτσων της, στο μέσα μέρος των μηρών της, γαλαζωπές, μπλεγμένες φλέβες.

Ο Μάρτιν λέει «Πήγαινε φέρε τις ασκήσεις λεξιλογίου, μπουκίτσα».

Βγάζει το γαλάζιο τετράδιο από το σακίδιό της και ανοίγει στη σελίδα με τις ασκήσεις της εβδομάδας, προσεκτικά αντιγραμμένες από τον μαυροπίνακα. Απλώνει το χέρι του στο τετράδιο, το τραβάει προς το μέρος του στην άλλη πλευρά του τραπεζιού. Αρχίζει να διαβάσει τις ασκήσεις. «“Ευδιάκριτος”» λέει και την κοιτάζει. «“Επιτιμώ”». Προφέρει μια μια τις λέξεις, φτάνει ως το τέλος της λίστας. Ύστερα λέει «Να το. Νούμερο ένα “Ο –κενό– απολαμβάνει τη δουλειά με τα παιδιά”». Γυρίζει ανάποδα το βιβλίο και το σπρώχνει προς το μέρος της. Εκείνη διαβάσει.

1. Ο _____ απολαμβάνει τη δουλειά με τα παιδιά.

Διαβάσει ολόκληρη τη λίστα, ζουλώντας τα δάχτυλα των ποδιών της στις σανίδες του πατώματος. Ο μπαμπάς την

κοιτάζει, όμως εκείνη δεν ξέρει την απάντηση. Λέει «“Υποπτος”. Ίσως στέκει το “ύποπτος”». Ο Μπαμπάς υψώνει τα φρύδια του κι εκείνη γράφει

1. Ο ύποπτος απολαμβάνει τη δουλειά με τα παιδιά.

Εκείνος τραβάει το βιβλίο προς το μέρος του, το κοιτάζει. «Λοιπόν» λέει, «τώρα κοίτα το νούμερο δύο». Σπρώχνει και πάλι το βιβλίο προς το μέρος της.

2. _____ θα φθάσουμε αργά στο πάρτι.

Τον ακούει ν’ ανασαίνει βαριά μέσα από τη σπασμένη του μύτη· κάθε αναπνοή του της είναι ανυπόφορη, γιατί τον αγαπάει. Παρατηρεί με προσοχή το πρόσωπό του, προσέχει κάθε του λεπτομέρεια, και σκέφτεται, μαλακισμένη, μπορείς, μαλακισμένη.

«Κοίτα» λέει εκείνος, «κοίτα», και παίρνει το μολύβι της και με δυο επιδέξιες μολυβιές διαγράφει το ύποπτος και γράφει παιδιάτρος. Ύστερα, σπρώχνει το βιβλίο προς το μέρος της και λέει «Μπουκίτσα, τι βάζουμε στο νούμερο δύο; Μόλις το περάσαμε. Είναι εδώ ακριβώς».

Κοιτάζει τη σελίδα, το αντικείμενο που έχει τη μικρότερη σημασία σ’ αυτό το δωμάτιο, με το μυαλό της πλημμυρισμένο από την ανυπομονησία του. Εκείνος σπάζει το μολύβι στα δυο, αλφαδιάζει και τα δυο κομμάτια μπροστά στο τετράδιο. Εκείνη σκύβει πάνω απ’ τη σελίδα, σκέφτεται, ηλίθια, ηλίθια, ηλίθια, παντού σκατά τα κάνεις. Περνάει τα νύχια του μέσα απ’ τα αξύριστα γένια του. «Οκέι». Καμπουριάζει εξαντλημένος, ζωγραφίζει με το δάχτυλο ακαθόριστα σχήματα στην αιματόχρωμη γλίτσα που έχει απομείνει στο πιάτο του. «Οκέι, εντάξει» λέει και πετάει το τετράδιο πίσω απ’ τον ώμο του, στην άλλη άκρη του καθι-

στικού. «Οκέι, εντάξει, αρκετά γι' απόψε, αρκετά – μα τι έχεις πάθει;» Κι ύστερα, κουνώντας το κεφάλι του, «Όχι, είναι εντάξει, όχι, είναι εντάξει». Η Τερτλ κάθεται εκεί βουβή, με τα μαλλιά της να κρέμονται γύρω απ' το πρόσωπό της, κι αυτός ανοίγει τα σαγόνια του και τα κουνάει δεξιά αριστερά σαν να ελέγχει την άρθρωση.

Απλώνει το χέρι του, πιάνει το Sig Sauer και το βάζει μπροστά της. Ύστερα, από την άλλη άκρη του τραπεζιού, σέρνει προς το μέρος του την τράπουλα με το άλλο του χέρι. Βαδίζει προς το φραγμένο παράθυρο, στέκεται μπροστά στους κατατρυπημένους από τις σφαίρες στόχους, βγάζει την τράπουλα απ' τη θήκη της, τραβάει τον βαλέ σπαθί και τον κρατάει δίπλα στο μάτι της, δείχνοντάς της το χαρτί από μπροστά, από πίσω, από το πλάι. Η Τερτλ κάθεται ακουμπώντας τις παλάμες της στο τραπέζι με τα δάχτυλα ανοιχτά, κοιτάζοντας το όπλο. Εκείνος λέει «Μην είσαι σκρόφα, μπουκίτσα». Στέκεται εντελώς ακίνητος. «Είσαι μια μικρή σκρόφα. Έχεις βαλθεί να γίνεις σκρόφα, μπουκίτσα;»

Η Τερτλ σηκώνεται, ισιώνει το κορμί της, ευθυγραμμίζει το στόχαστρο στο δεξί της μάτι. Ξέρει πως το κλισιοσκόπιο είναι επίπεδο όταν η άκρη του εμφανίζεται τόσο λεπτή όσο κι ένα ξυράφι – αν το όπλο αποκλίνει, βλέπει μια χαρακτηριστική γυαλάδα στην πάνω επιφάνεια του στόχαστρου. Στοχεύει έτσι που αυτή η άκρη να γίνει μια λεπτή, γυμνή γραμμή, ενώ σκέφτεται, πρόσεχε, πρόσεχε, κορίτσι. Από τα πλάγια, το τραπουλόχαρτο είναι ένας στόχος λεπτός σαν το νύχι του αντίχειρα. Φέρνει το δάχτυλο στη σκανδάλη, εισπνέει, εκπνέει στον φυσικό ρυθμό της αναπνοής της και την τραβάει προς τα πίσω. Πυροβολεί. Το πάνω μισό του τραπουλόχαρτου πέφτει φτερουγίζοντας, σχηματίζοντας στον αέρα μια σπείρα, όπως κι ένας σπόρος σφενταμιού. Η Τερτλ στέκεται ακίνητη· μόνο κάτι ανεπαίσθητα ρίγη κυνιούνται ως την άκρη των μπράτσων της. Αυτός κουνάει το

κεφάλι του, μισοχαμογελάει και προσπαθεί να το κρύψει, αγγίζει τα χείλη του στεγνά με τον αντίχειρά του. Ύστερα τραβάει ένα άλλο χαρτί και το σηκώνει ψηλά για κείνην.

«Μην είσαι σκρόφα, μπουκίτσα» λέει, και περιμένει. Καθώς εκείνη μένει ασάλευτη, ο Μάρτιν λέει «Γαμώτο, μπουκίτσα».

Ελέγχει τον επικρουστήρα με τον αντίχειρά της. Με κάποιον τρόπο αισθάνεται αν κρατάει σωστά το όπλο και η Τερτλ βυθίζεται σ' αυτό το αίσθημα ανιχνεύοντας τυχόν λάθη, με την άκρη της εγχοπής του κλισιοσκόπιου να καλύπτει το πρόσωπό του, με τη λαμπερή πράσινη χάντρα του κλισιοσκόπιου όμοια σε μέγεθος με το μάτι του. Για μια μετέωρη στιγμή, καθώς ο στόχος τραβάει όλη την προσοχή της, το γαλάζιο του μάτι καλύπτει τον λεπτό, επίπεδο ορίζοντα του μπροστινού στόχαστρου. Τα σωθικά της ανακατεύονται και βουλιάζουν, σαν ψάρι που ξεφεύγει απ' το αγκίστρι του και ψόφιο πια καταρακυλάει στα φύκια· δεν κινείται, εστιάζει στη σκανδάλη, σκέφτεται, σκατά, σκατά, σκέφτεται, μην τον κοιτάξεις, μην τον κοιτάξεις. Άγνωστο αν εκείνος έχει καταλάβει ότι τον σκόπευσε, η έκφρασή του δεν έχει αλλάξει. Στρέφει το στόχαστρο στο τρεμουλιαστό, θολό τραπουλόχαρτο. Εκπνέει στον φυσιολογικό ρυθμό της αναπνοής της και πυροβολεί. Το τραπουλόχαρτο δεν κινείται. Αστόχησε. Βλέπει το σημάδι πάνω στον στόχο, σε απόσταση μιας παλάμης από εκείνον. Χαλαρώνει τον επικρουστήρα και χαμηλώνει το όπλο. Ο ιδρώτας, δαντελωτός και λαμπερός, στις βλεφαρίδες της.

«Προσπάθησε να μη χάνεις τον στόχο» της λέει.

Στέκεται εντελώς ακίνητη.

«Θα προσπαθήσεις ξανά, ή όχι;»

Η Τερτλ κλειδώνει πάλι τον επικρουστήρα και φέρνει το όπλο από τον γοφό της στο μάτι, ευθυγραμμίζει το σκόπευτρο, ίσες σχισμές φωτός ανάμεσα στο σκόπευτρο και την

εγχοπή, η άκρη τόσο σταθερή που θα μπορούσες να ισοροπήσεις ένα κέρμα πάνω στο στόχαστρο. Αντίθετα, το χαρτί κινείται σχεδόν ανεπαίσθητα πάνω κάτω. Καθαρό τρέμουλο, που αντιστοιχεί στους παλμούς της καρδιάς του. Σκέφτεται, μην τον κοιτάξεις, μην κοιτάξεις το πρόσωπό του. Κοίτα το κλισιοσκόπιο, κοίτα το στόχαστρό σου. Στη σιωπή που ακολουθεί τον πυροβολισμό, η Τερτλ χαλαρώνει τη σκανδάλη, ώσπου να κάνει κλικ. Ο Μάρτιν ακουμπάει το άθικτο τραπουλόχαρτο στο χέρι του και παριστάνει ότι το επιθεωρεί. Λέει «Είναι ακριβώς αυτό που νόμισα» και πετάει το χαρτί στις σανίδες του πατώματος, ξαναγυρίζει στο τραπέζι, κάθεται απέναντί της, ανοίγει το βιβλίο που είχε αφήσει ανοιχτό ανάποδα στο τραπέζι, σκύβει πάνω από τις σελίδες. Στο φραγμένο παράθυρο πίσω του, οι τρύπες από τις σφαίρες σχηματίζουν ένα σχήμα που θα μπορούσες να το καλύψεις μ' ένα εικοσιπενταράκι.

Η Τερτλ στέκεται εκεί όσο διαρκούν τρεις παλμοί, και τον παρατηρεί. Κλείνει τον γεμιστήρα, βγάζει τον κάλυκα από τη θαλάμη και τον κρατά στο χέρι της, ασφαλίζει το κλειστό και τοποθετεί το όπλο, τον γεμιστήρα και τον κάλυκα στο τραπέζι, πλάι στο βρόμικο πιάτο της. Ο κάλυκας κυλάει, σχηματίζοντας μια μεγάλη καμπύλη, ο ήχος του θυμίζει γυάλινο βόλο. Αυτός σαλιώνει το δάχτυλό του και γυρίζει τη σελίδα. Εκείνη στέκεται όρθια, περιμένοντάς τον να αναβλέψει και να την κοιτάξει, αυτός όμως δεν σηκώνει το βλέμμα κι εκείνη σκέφτεται, αυτό είν' όλο; Πηγαίνει πάνω στο δωμάτιό της, σκοτεινό εξαιτίας της αλουστράριστης ξύλινης επένδυσης, ενώ οι έλικες του κισσού τρυπώνουν μέσα από τις γρίλιες και το πλαίσιο του δυτικού παραθύρου.

Εκείνη τη νύχτα η Τερτλ περιμένει στο κρεβάτι της από κοντραπλακέ, κάτω από τον πράσινο στρατιωτικό υπνόσακο και τις μάλλινες κουβέρτες, κι αφουγκράζεται τους αρου-

ραίους που ροκανίζουν τα αποφάγια από τα βρόμικα πιάτα στην κουζίνα. Πότε πότε ακούει το κλακ κλακ κλακ ενός αρουραίου που κουκουβίζει πάνω σε μια στοίβα πιάτα και ξύνει τον σβέρκο του. Ακούει τον Μάρτιν να βηματίζει από δωμάτιο σε δωμάτιο. Στους γάντζους του τοίχου κρέμονται το Lewis Machine & Tool AR-10 της, το Noveske AR-15 της και η δωδεκάρα Remington 870, η επαναληπτική καραμπίνα της. Κάθε όπλο ανταποκρίνεται σε μια διαφορετική φιλοσοφία χρήσης. Τα ρούχα της είναι διπλωμένα τακτικά στα ράφια της, οι κάλτσες της αποθηκευμένες σ' ένα μπαούλο στα πόδια του κρεβατιού. Μια φορά που δεν είχε διπλώσει μια κουβέρτα, αυτός την έκαψε στην αυλή, λέγοντας «Μόνο τα ζώα καταστρέφουν τα σπίτια τους, μπουκίτσα, μόνο τα ζώα καταστρέφουν τα γαμημένα τα σπίτια τους».

Το πρωί, ο Μάρτιν βγαίνει απ' το δωμάτιό του σφίγγοντας τη ζώνη του και η Τερτλ ανοίγει το ψυγείο και βγάζει μια καρτέλα με αυγά και μια μπίρα. Του πετάει την μπίρα. Αυτός σφηνώνει το καπάκι στην άκρη του πάγκου, το κοπανάει με την παλάμη του, το μπουκάλι ανοίγει, πίνει όρθιος. Το φανελένιο του πουκάμισο κρέμεται ξεκούμπωτο, οι κοιλιακοί του σαλεύουν καθώς πίνει. Η Τερτλ χτυπάει ένα ένα τα αυγά στον πάγκο, και κρατώντας τα γερτά στη χούφτα της ξύνει λιγάκι τη ρωγμή να μεγαλώσει και ρίχνει το περιεχόμενο στο στόμα της, πετώντας τα τσόφλια στον πεντάκιλο κομποστοποιητή.

«Δεν χρειάζεται να με συνοδέψεις» του λέει σκουπίζοντας το στόμα της με το μανίχι της.

«Το ξέρω» λέει αυτός.

«Δεν χρειάζεται» λέει εκείνη.

«Το ξέρω πως δεν χρειάζεται» λέει αυτός.

Τη συνοδεύει ως το λεωφορείο· πατέρας και κόρη ακολουθούν τις αυλακιές δίπλα στην ελικοειδή νησίδα από

χορτάρι στη μέση του μονοπατιού. Κι από τις δυο πλευρές, οι αγκαθωτές, κλειστές ακόμα ροζέτες των γαϊδουράγκαθων. Ο Μάρτιν κρατάει την μπίρα σφιχτά πάνω στο στήθος του, κουμπώνοντας το πουκάμισό του με το άλλο του χέρι. Περιμένουν μαζί στο χαλικόστρωτο δρομάκι, πλαϊσιωμένο από διαβολόχορτο και, κλειστούς ακόμη, βολβούς αμαρυλλίδων. Παπαρούνες της Καλιφόρνια φωλιάζουν ανάμεσα στο χαλίκι. Η Τερτλ οσφραίνεται τα φύκια που σαπίζουν στην ακρογιαλιά στο βάθος και τη γόνιμη αποφορά του ποταμόκολπου λίγα μέτρα πιο πέρα. Στον κόλπο Μπάκχορν το νερό είναι αχνοπράσινο· λευκές λωρίδες πλαισιώνουν τους βράχους που υψώνονται κάθετα στη μέση της θάλασσας. Ο ωκεανός σκουραίνει σε βαθύ μπλε στο βάθος και το χρώμα συγχωνεύεται με το γαλάζιο του ουρανού· γραμμή του ορίζοντα δεν υπάρχει, σύννεφα πουθενά.

«Κοίτα, μπουκίτσα» λέει ο Μάρτιν.

«Δεν χρειάζεται να περιμένεις» λέει εκείνη.

«Το να κοιτάξεις κάτι σαν κι αυτό κάνει καλό στην ψυχή σου. Κοιτάξεις και σκέφτεσαι, διάολε. Να μελετάς σημαίνει να προσεγγίζεις την αλήθεια. Ζεις στην άκρη του κόσμου και καταλαβαίνεις πως, αν το προσέχεις, κάτι σου διδάσκει για τη ζωή. Και τα χρόνια περνούν, με σένα να το σκέφτεσαι. Καταλαβαίνεις τι εννοώ;»

«Ναι, Μπαμπά».

«Τα χρόνια περνούν, κι εσύ σκέφτεσαι πως καταγίνεσαι μ' ένα είδος σημαντικής υπαρξιακής δουλειάς, να απομακρύνεις το σκότος από την πράξη του θεάσθαι. Κι ύστερα, μια μέρα συνειδητοποιείς ότι δεν ξέρεις τι στο διάολο κοιτάξεις. Είναι αναπόδραστα παράδοξο και δεν μοιάζει με τίποτε πέρα από τον εαυτό του και όλος αυτός ο μελαγχολικός στοχασμός δεν ήταν παρά ματαιότητα, και απ' την παραμικρή σου σκέψη είχε διαφύγει το μη εξηγήσιμο του πράγματος, η αχανής του φύση, η αδιαφορία του. Κοιτάζεις

τον ωκεανό χρόνια ολόκληρα και πίστευες ότι σημαίνει κάτι, αλλά δεν σήμαινε τίποτε».

«Δεν χρειάζεται να έρχεσαι ως εδώ κάτω, Μπαμπά».

«Θεέ μου, το αγαπάω αυτό το αγοροκόριτσο» λέει ο Μάρτιν. «Και με συμπαθεί κι αυτή. Το βλέπεις στα μάτια της. Για κοίτα. Αληθινή στοργή».

Το λεωφορείο αγκομαχάει καθώς στρίβει στους πρόποδες του λόφου Μπάκχορν. Ο Μάρτιν χαμογελάει κατεργάρικα και υψώνει την μπίρα του χαιρετίζοντας την οδηγό, θεόρατη μέσα στην εργατική της φόρμα και τις γαλότσες της. Του ανταποδίδει το βλέμμα δυσαρεστημένη. Η Τερτλ σκαρφαλώνει στο λεωφορείο και προχωρεί στον διάδρομο. Η οδηγός κοιτάζει τον Μάρτιν κι αυτός στέκεται χαμογελώντας πρόσχαρα στο μονοπάτι, κρατώντας την μπίρα πάνω στην καρδιά του, κουνώντας το κεφάλι του, και λέει «Είσαι και γαμώ τις γυναίκες, Μάρτζερυ. Και γαμώ τις γυναίκες». Η Μάρτζερυ κλείνει τις πλαισιωμένες με αεροστεγές καουτσούκ πόρτες και το λεωφορείο κλυδωνίζεται και ξεκινά. Κοιτάζοντας από το παράθυρο, η Τερτλ βλέπει τον Μάρτιν να σηκώνει το χέρι του αποχαιρετώντας την. Σωριάζεται σε μια άδεια θέση. Η Ελίζ γυρίζει προς τα πίσω, ακουμπάει το πιγούνι της στην πλάτη του καθίσματος και λέει «Ο μπαμπάς σου είναι, πώς να το πω, πολύ κουλ». Η Τερτλ κοιτάζει έξω απ' το παράθυρο.

Τη δεύτερη ώρα, η Άννα πηγαινοέρχεται μπροστά στην τάξη με τα μαύρα της μαλλιά μαζεμένα σε μια υγρή αλογοουρά. Ένα αδιάβροχο κρέμεται πίσω από την έδρα, στάζοντας μέσα σε μια πλαστική γαβάθα. Διορθώνουν ασκήσεις ορθογραφίας και η Τερτλ καμπουριάζει πάνω απ' την κόλλα της, ανοιγοκλείνοντας το καπάκι του στιλό της με τον δείκτη: εξασκείται στο τράβηγμα της σκανδάλης χωρίς καθόλου πίεση προς τα δεξιά ή τα αριστερά. Τα κορίτσια έχουν λεπτές, αδύναμες φωνές, κι όταν μπορεί, η Τερτλ στρίβει στην καρέκλα της για να διαβάσει τα χείλη τους.

«Τζούλια» λέει η Άννα στην Τερτλ, «μπορείς σε παρακαλώ να πεις πώς γράφεται και να δώσεις τον ορισμό της λέξης “συνεκδοχή”; Και μετά να μας διαβάσεις, σε παρακαλώ, την πρότασή σου;»

Παρότι διορθώνουν τις ασκήσεις, παρότι έχει την άσκηση ενός άλλου κοριτσιού ακριβώς μπροστά της, ενός κοριτσιού που η Τερτλ θαυμάζει και του το δείχνει με πλάγιες ματιές και μασουλώντας τα νύχια της, παρότι η λέξη *συνεκδοχή* είναι ορθογραφημένη στο τακτικό γραπτό του άλλου κοριτσιού με γυαλιστερό μαρκαδόρο, η Τερτλ δεν τα καταφέρνει. Αρχίζει «Σ-I-N...» και σταματάει, ανήμπορη να βρει τον δρόμο της μέσα σ’ αυτόν τον λαβύρινθο. Επαναλαμβάνει «Σ-I-N...».

Η Άννα λέει απαλά «Λοιπόν, Τζούλια, είναι δύσκολη λέξη, είναι *συνεκδοχή*, Σ-Y-N-E-K-Δ-O-X-H, *συνεκδοχή*. Θα ήθελε κάποιιο άλλο παιδί να μας πει τι σημαίνει;».

Η Ρίλκε, αυτό το άλλο, πολύ πιο όμορφο κορίτσι, σχηματίζει με τα ροδαλά της χείλη ένα εξημμένο Ο. «*Συνεκδοχή: Σχήμα λόγου όπου το μέρος αντιπροσωπεύει το όλον: π.χ. “το στέμμα έχει δυσανεστηθεί”*». Εκείνη και η Τερτλ έχουν ανταλλάξει κόλλες, κι έτσι η Ρίλκε απαγγέλλει από μνήμης, χωρίς να κοιτάζει τη σελίδα της Τερτλ, επειδή η σελίδα της Τερτλ είναι κενή εκτός από μια πρώτη γραμμή: 1. Υποπτεύομαι. Πιστεύω. Υποπτεύομαι ότι θα φτάσουμε αργά στο πάρι. Η Τερτλ δεν καταλαβαίνει τι σημαίνει το μέρος να αντιπροσωπεύει το όλον. Δεν βγάζει νόημα, ούτε καταλαβαίνει τι σημαίνει αυτό το «το στέμμα έχει δυσανεστηθεί».

«Πολύ καλά» λέει η Άννα. «Άλλη μια λέξη με ελληνικές ρίζες, όπως και η...»

«Ω!» Το χέρι της Ρίλκε τινάζεται ψηλά. «Συμπαθητικός».*

* Στο πρωτότυπο, ο συγγραφέας χρησιμοποιεί τις ελληνικής προέλευσης λέξεις *synecdoche* και *sympathetic*. (Σ.τ.Μ.)

Η Τερτλ κάθεται στο μπλε πλαστικό κάθισμα, μασώντας τα δάχτυλά της, βρομώντας λάσπη από το ποταμάκι Σλοτερχάους, φορώντας ένα κουρελιασμένο μπλουζάκι και το Levi's της με ανασηκωμένα μπατζάκια, που αποκαλύπτουν τους αστραγάλους της, γλωμούς, με τεντωμένο στεγνό δέρμα. Κάτω από ένα νύχι, βρομιά στο χρώμα της σκουριάς, συνθετικό λάδι κινητήρα. Τα δάχτυλά της αποπνέουν την προϊστορική του οσμή. Της αρέσει να τρίβει με γυμνά χέρια το ατσάλι με το λιπαντικό. Η Ρίλκε βάζει λιπ γκλος στα χείλη της, έχοντας ήδη διατρέξει την άσκηση της Τερτλ, σημαδεύοντας μ' ένα ευανάγνωστο x κάθε άγραφή αράδα, και η Τερτλ σκέφτεται, για κοίτα αυτήν την τσούλα. Απλώς κοίτα την, την τσούλα. Έξω, το ανεμοδαρμένο χωράφι είναι διάσπαρτο με νερολακκούβες, το πλημμυρισμένο χαντάκι βουλιάζει στον σταχτόχρωμο πηλό, και στο βάθος η άκρη του δάσους. Η Τερτλ θα μπορούσε να χωθεί μέσα σ' εκείνα τα δάση και να μην την ξαναβρεί ποτέ κανείς. Έχει υποσχεθεί στον Μάρτιν πως δεν θα το ξανακάνει, ποτέ πια.

«Τζούλια» λέει η Άννα. «Τζούλια;»

Η Τζούλια στρέφεται αργά να την κοιτάξει και περιμένει ν' ακούσει.

Η Άννα λέει, πολύ γλυκά, «Τζούλια, μπορείς να προσέξεις, παρακαλώ;».

Η Τερτλ κουνάει καταφατικά το κεφάλι.

«Ευχαριστώ» λέει η Άννα.

Όταν χτυπάει το κουδούνι για μεσημεριανό, όλοι οι μαθητές σηκώνονται αμέσως και η Άννα προχωρεί στον διάδρομο και ακουμπάει δυο δάχτυλα στο θρανίο της Τερτλ και χαμογελώντας σηκώνει το ένα της δάχτυλο για να δείξει ότι χρειάζεται ένα μόνο λεπτό. Η Τερτλ παρακολουθεί τους άλλους μαθητές να φεύγουν.

«Λοιπόν» λέει η Άννα. Κάθεται σ' ένα θρανίο και η Τερτλ, σιωπηλή και παρατηρητική, φυσιογνωμίστρια, μπορεί να

διαβάσει σχεδόν τα πάντα στο πρόσωπό της· η Άννα κοιτάζει την Τερτλ απ' την κορφή ως τα νύχια και σκέφτεται, αυτό το κορίτσι το συμπαθώ, και αναρωτιέται τι να της πει για να την κάνει ν' ανταποκριθεί. Αυτό για την Τερτλ είναι αδικαιολόγητο και παράξενο, γιατί μισεί την Άννα, δεν έχει δώσει ποτέ στην Άννα κανέναν λόγο να τη συμπαθεί, δεν συμπαθεί η ίδια τον εαυτό της. Η Τερτλ σκέφτεται, παλιοπουτάνα.

«Λοιπόν» λέει πάλι η Άννα, «πώς τα πήγες στο τεστ;». Το πρόσωπό της παίρνει μια ήπια ερωτηματική έκφραση – δαγκώνει το χείλος της, τα φρύδια της υψώνονται, υγρές τούφες μαλλιών ξεφεύγουν από την αλογοουρά της. Λέει «Τζούλια;». Για τα αυτιά της Τερτλ, αυτιά ενός παιδιού της βόρειας ακτής, η Άννα έχει ιδιαίτερη προφορά, ψυχρή και επιτηδευμένη. Η Τερτλ δεν έχει ταξιδέψει ποτέ πιο νότια από τον ποταμό Ναβάρρο και ποτέ πιο βόρεια από το Ματτόλ.

«Ναι;» λέει η Τερτλ. Έχει αφήσει τη σιωπή να παρατραβήξει.

«Πώς τα πήγες αυτή τη φορά;»

«Όχι και τόσο καλά» λέει η Τερτλ.

Η Άννα λέει «Βρήκες κανέναν από τους ορισμούς;».

Η Τερτλ δεν καταλαβαίνει τι θέλει από εκείνη η Άννα. Δεν καταλαβαίνει γιατί η Άννα πρέπει να ξέρει ότι δεν βρήκε σχεδόν κανέναν. Υπάρχει μόνο μια απάντηση στις ερωτήσεις της Άννας: πως η Τερτλ είναι άχρηστη.

«Όχι» λέει η Τερτλ. «Δεν βρήκα κανέναν ορισμό. Ή μάλλον βρήκα τον πρώτο. “Υποπτεύομαι ότι θα φτάσουμε αργά στο πάρτι”».

«Γιατί νομίζεις πως συνέβη αυτό;» λέει η Άννα.

Η Τερτλ κουνάει το κεφάλι της – δεν μπορεί να το πει, ούτε πρόκειται να καταπιεστεί για να πει κάτι άλλο.

«Κι αν καθόσουν μέσα, μια μέρα την ώρα του μεσημεριανού, και συμπληρώναμε μαζί μερικές καρτέλες;»

«Πραγματικά μελετάω» λέει η Τερτλ. «Δεν ξέρω αν αυτό που προτείνετε θα βοηθούσε».

«Υπάρχει κάτι που νομίζεις πως θα βοηθούσε;» Η Άννα το κάνει αυτό, θέτει ερωτήσεις, παριστάνοντας πως δημιουργεί έναν χώρο ασφαλείας, μα δεν υπάρχει χώρος ασφαλείας.

«Δεν είμαι σίγουρη» λέει η Τερτλ. «Περνάω όλες τις λέξεις με τον μπαμπάκα μου...» Και στο σημείο αυτό, η Τερτλ βλέπει την Άννα να διστάζει και ξέρεи πως έχει κάνει ένα λάθος, γιατί τα άλλα κορίτσια του Μεντοτσίνο δεν χρησιμοποιούν τη λέξη μπαμπάκας. Κατά κανόνα φωνάζουν τους γονείς τους με το μικρό τους όνομα, ή αλλιώς Μπαμπά. Η Τερτλ συνεχίζει. «Περνάμε μαζί όλες τις λέξεις και νομίζω πως αυτό που χρειάζεται είναι να τις ξαναπεράσω ένα χεράκι μόνη μου».

«Δηλαδή μου λες ότι απλώς χρειάζεται να αφιερώσεις λίγο περισσότερο χρόνο στο διάβασμα;»

«Ναι» λέει Τερτλ.

«Πες μου λοιπόν, πώς μελετάς με τον μπαμπά σου;» λέει η Άννα.

Η Τερτλ διστάζει. Δεν μπορεί να αποφύγει την ερώτηση, σκέφτεται όμως, προσοχή, προσοχή.

«Να, περνάμε τις λέξεις μαζί» λέει η Τερτλ.

«Για πόσην ώρα;» ρωτάει η Άννα.

Η Τερτλ παιδεύει ένα δάχτυλο του χεριού της, κροταλίζει την άρθρωση, σηκώνει ψηλά το βλέμμα, συνοφρύνεται και λέει «Δεν ξέρω – μια ώρα ίσως;».

Η Τερτλ λέει ψέματα. Και η Άννα το καταλαβαίνει, φαίνεται στο πρόσωπό της.

«Αλήθεια;» λέει η Άννα. «Μελετάς μια ώρα κάθε βράδυ;»

«Ε ναι» λέει η Τερτλ.

Η Άννα την παρατηρεί.

«Τα περισσότερα βράδια» λέει η Τερτλ. Πρέπει να προ-

στατέφει τις στιγμές που καθαρίζει τα όπλα μπροστά στη φωτιά ενώ ο Μάρτιν περιμένει διαβάζοντας πλάι στο τζάκι, και οι φλόγες, ατίθασες, γλείφουν τα πρόσωπά τους, γλείφουν και το δωμάτιο κι ύστερα αποτραβιούνται, σερνάμενες στο πάτωμα, προς τα κάρβουνα.

Η Άννα λέει «Θα χρειαστεί να το συζητήσουμε με τον Μάρτιν».

Η Τερτλ λέει «Όχι, μια στιγμή. Σίγουρα μπορώ να πω πώς γράφεται η λέξη “συνεκδοχή”».

«Τζούλια, χρειάζεται να μιλήσουμε στον μπαμπά σου».

Η Τερτλ λέει «Σ-I-N» κι αμέσως σταματάει, ξέροντας ότι είναι λάθος, ότι έκανε λάθος, και δεν μπορεί, μα τη ζωής της, να θυμηθεί τι έρχεται μετά. Η Άννα την κοιτάζει πολύ ψύχραιμα, ερωτηματικά, και η Τερτλ της ανταποδίδει το βλέμμα, ενώ σκέφτεται, σκύλα. Ξέρει πως αν διαμαρτυρηθεί περισσότερο, αν πει οτιδήποτε περισσότερο, θα προδώσει κάτι.

«Οκεί» λέει η Τερτλ, «οκεί».

Μετά το σχολείο, η Τερτλ πηγαίνει στο γραφείο και κάθεται σ' έναν πάγκο. Ο πάγκος βρίσκεται απέναντι από τη γραμματεία, και πέρα από τη γραμματεία βρίσκεται το γραφείο του υποδιευθυντή και ένας μικρός διάδρομος που οδηγεί στην πράσινη πόρτα του γραφείου του διευθυντή. Πίσω απ' αυτήν την πόρτα, η Άννα λέει: «Ο Θεός να την έχει καλά, Ντέιβ, όμως αυτό το κορίτσι χρειάζεται βοήθεια, πραγματική και ουσιαστική βοήθεια, μεγαλύτερη βοήθεια απ' αυτήν που μπορώ να της δώσω εγώ. Έχω τριάντα μαθητές στην τάξη, όλοι τους με χρειάζονται απελπισμένα». Η Τερτλ κάθεται κροταλίζοντας τα δάχτυλά της, ενώ η γραμματέας τής ρίχνει, πάνω από τον υπολογιστή της, γοργές ματιές που της προκαλούν αμηχανία. Η Τερτλ δεν ακούει και πολύ καλά, αλλά η Άννα μιλάει με ταραγμένη, υψωμένη φωνή, λέγοντας «Μπας και νομίζεις πως έχω καμιά όρεξη

να μιλήσω σ' αυτόν τον άνθρωπο; Άκουσον, άκουσον – μισογυνισμός, απομόνωση, καχυποψία. Αυτές είναι οι τρεις μεγάλες κόκκινες σημαίες. Θα ήθελα να δει έναν σύμβουλο, Ντέιβ. Είναι αποσυνάγωγη, κι αν πάει στο λύκειο χωρίς να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα, θα μείνει ακόμα πιο πίσω. Μπορούμε να καλύψουμε το χάσμα τώρα –ναι, ξέρω ότι προσπαθούμε–, αλλά πρέπει να συνεχίσουμε να προσπαθούμε. Κι αν υπάρχει κάτι στραβό...». Η καρδιά της Τερτλ σφίγγεται. Χριστέ μου, σκέφτεται.

Η υπεύθυνη γραμματείας ισιώνει μια στοίβα χαρτιά χτυπώντας τα στο γραφείο της και σηκώνεται, περνάει στον διάδρομο και πηγαίνει προς την πόρτα· ο διευθυντής Γκριν λέει κάτι και η Άννα απαντάει ταραγμένη «Κανείς δεν το θέλει; Γιατί κανείς να μην το θέλει; Το μόνο που λέω είναι ότι υπάρχουν εναλλακτικές δυνατότητες – Καλά. Όχι. Τίποτα. Το μόνο που εγώ...». Και η γραμματέας στέκεται στην πόρτα και χτυπάει και χώνει το κεφάλι της στο άνοιγμα και λέει «Η Τζούλια είναι εδώ. Περιμένει τον μπαμπα της».

Πέφτει σιωπή. Η γραμματέας επιστρέφει στο γραφείο της. Ο Μάρτιν σπρώχνει την πόρτα, ρίχνει μια ματιά στην Τερτλ, πηγαίνει προς τον πάγκο. Η γραμματέας τον κοιτάζει αυστηρά. «Μπορείτε απλώς...» λέει δείχνοντας με το χαρτί που κρατάει ότι μπορεί να πάει κατευθείαν μέσα. Η Τερτλ σηκώνεται και τον ακολουθεί, προσπερνά το γραφείο και προχωράει στον διάδρομο, κι αυτός χτυπάει μια φορά την πόρτα και την ανοίγει με μια ώθηση.

«Περάστε, περάστε» λέει ο διευθυντής Γκριν. Είναι ένας θεόρατος άντρας, με πρόσωπο ροδοκόκκινο και μεγάλα, μαλακά, ροδαλά χέρια. Το λίπος του κρέμεται και γεμίζει το χακί, ψηλοκάβαλο παντελόνι του. Ο Μάρτιν κλείνει την πόρτα και στέκεται μπροστά της, ψηλός όσο και η πόρτα, και σχεδόν το ίδιο φαρδύς. Το χαλαρό, φανελένιο του πουκάμισο είναι σχεδόν ξεκούμπωτο, αποκαλύπτοντας το στέρ-

νο του. Τα πυκνά, μακριά, καστανά του μαλλιά είναι μαζεμένα σε αλογοουρά. Τα κλειδιά του όπου να 'ναι θα τρυπήσουν την τσέπη του, στο σημείο όπου τα βάζει συνήθως το ύφασμα έχει ξεβάψει και ξεφτίσει. Και να μην το ήξερε, η Τερτλ θα καταλάβαινε ότι ο Μάρτιν οπλοφορεί και μόνο από τον τρόπο που φοράει το πουκάμισό του, και μόνο από τον τρόπο που κάθεται στην καρέκλα του. Ωστόσο το ενδεχόμενο δεν περνάει καν από το μυαλό του διευθυντή Γκριν ή της Άννας: δεν φαντάζονται καν ότι τέτοια πράγματα είναι πιθανά και η Τερτλ αναρωτιέται αν υπάρχουν πράγματα που άλλοι άνθρωποι μπορούν να δουν αλλά η ίδια όχι, και ποια μπορεί να είναι αυτά τα πράγματα.

Ο διευθυντής Γκριν παίρνει ένα μπολ με σοκολατάκια Hershey και το τείνει πρώτα στον Μάρτιν, που υψώνει την παλάμη του για να αρνηθεί, και ύστερα στην Τερτλ, που δεν κινείται. «Πώς τα πάτε, λοιπόν;» ρωτάει, αφήνοντας το μπολ στην άκρη.

«Ω» λέει ο Μάρτιν, «έχω περάσει και καλύτερα». Η Τερτλ σκέφτεται, αυτό είναι λάθος, είναι λάθος τρόπος, αλλά από πού κι ως πού ξέρεις εσύ, τι είσαι εσύ, μια σκρόφα μονάχα.

«Κι εσύ, Τζούλια, πώς τα πας;»

«Καλά είμαι» λέει η Τζούλια.

«Μάλιστα... Λοιπόν, στοιχηματίζω πως όλο αυτό μας προκαλεί κάποιο άγχος» λέει ο διευθυντής Γκριν.

«Επομένως;» λέει ο Μάρτιν, κάνοντάς του νόημα να συνεχίσει.

«Ας συζητήσουμε το ζήτημα, εντάξει;» λέει ο διευθυντής Γκριν. Οι νέοι δάσκαλοι αποκαλούνται με τα μικρά τους ονόματα, όμως ο διευθυντής Γκριν είναι μια γενιά μεγαλύτερος, ίσως και δύο. «Από την τελευταία φορά που μιλήσαμε, η Τζούλια συνεχίζει να δυσκολεύεται με τα μαθήματά της και μας απασχολεί η κατάστασή της. Μέρος του

προβλήματος είναι οι βαθμοί της. Ως προς την κατανόηση κειμένου δεν βρίσκεται στο επίπεδο που θα έπρεπε να είναι. Δυσκολεύεται με τα διαγωνίσματα. Αλλά για μας, το πρόβλημα –περισσότερο από την απόδοσή της– είναι ότι νιώθει, ή εν πάση περιπτώσει ενδεχομένως νιώθει, πως στο σχολείο δεν είναι ευπρόσδεκτη, και πιστεύουμε ακράδαντα ότι είναι απαραίτητο για κείνη να νιώθει σε κάποιον βαθμό άνετα, να συμμετέχει σε κάποιον βαθμό στην ομάδα του σχολείου. Το να αισθάνεται ότι *ανήκει* είναι βασική προϋπόθεση για να καταφέρει να προκόψει στο σχολείο. Αυτό είναι το πρόβλημα, όπως τουλάχιστον το βλέπουμε εμείς».

Η Άννα λέει «Έχω δουλέψει αρκετά με την Τζούλια και πιστεύω ότι...».

Ο Μάρτιν τη διακόπτει, γέρνει μπροστά στο κάθισμά του, πλέκει τα δάχτυλά του. Λέει «Θα αναπληρώσει τα κενά».

Η Τερτλ καταπνίγει την έκπληξή της, υψώνει το βλέμμα στον Μάρτιν, σκέφτεται, τι κάνεις; Αυτό που θέλει η ίδια είναι ο Μάρτιν να φανεί εντάξει στην Άννα, και ξέρει πως ο Μάρτιν μπορεί να το καταφέρει – να της φανεί σωστός, να την κάνει να πιστέψει πως όλα πάνε καλά.

Η Άννα λέει «Η Τζούλια φαίνεται να έχει ιδιαίτερα προβλήματα με τα κορίτσια. Σκεφτόμαστε – ίσως θα είχε διάθεση να δει τη Μάγια, τη σύμβουλό μας. Πολλοί μαθητές μας βρίσκουν πολύ εποικοδομητικές τέτοιες συναντήσεις. Πιστεύουμε πως η Τζούλια θα ωφεληθεί αν έχει ένα φιλικό πρόσωπο εδώ στο σχολείο, κάποιον τον οποίο θα μπορεί να εμπιστευτεί...».

Ο Μάρτιν λέει «Δεν είναι δυνατόν να εξαρτήσετε την αποφοίτηση της Τζούλια από το αν θα δει ή δεν θα δει κάποια σύμβουλο. Τι μπορούμε να κάνουμε, λοιπόν, για να βεβαιωθούμε ότι θα αποφοιτήσει;». Κοιτάζει τον διευθυντή Γκριν. Ο τρόμος διογκώνεται μέσα της, αλλά τον καταπνίγει,

αφού ίσως να μην καταλαβαίνει, ίσως ο Μάρτιν να καταλαβαίνει καλύτερα. Σκέφτεται, τι κάνεις, Μπαμπάκα;

Η Άννα λέει «Μάρτιν, νομίζω ότι υπάρχει κάποια παρεξήγηση. Η Τζούλια δεν θα μείνει στην ίδια τάξη. Δεδομένου ότι δεν έχουμε πλέον προϋπολογισμό για καλοκαιρινά μαθήματα, και η δυνατότητα παρακολούθησης προπαρασκευαστικών τμημάτων είναι πολύ περιορισμένη, όλοι οι μαθητές προάγονται στο λύκειο. Αν όμως φύγει από το γυμνάσιο χωρίς ισχυρές φιλίες και χωρίς να έχει βελτιώσει τις δεξιότητές της στη μελέτη και στο επίπεδο της ανάγνωσης, οι κακοί της βαθμοί θα επηρεάσουν το βιογραφικό της στο λύκειο και κατά συνέπεια τις προοπτικές της για το πανεπιστήμιο. Γι' αυτό και είναι σημαντικό να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα τώρα, τον Απρίλιο, που έχουμε ακόμα χρόνο, πριν τελειώσει η σχολική περίοδος. Το ζήτημα αφορά αποκλειστικά την Τζούλια και την πρόοδό της, και θεωρούμε ότι μια εβδομαδιαία συνάντηση με κάποιον με τον οποίο θα μπορούσε να μιλήσει πρέπει να αποτελεί μέρος οποιασδήποτε λύσης».

Ο Μάρτιν γέρνει μπροστά και η καρέκλα του τρίζει. Η ματιά του διασταυρώνεται με το βλέμμα του διευθυντή Γκριν, ανοίγει τις παλάμες του σαν να ρωτάει, εφόσον δεν υπάρχουν επιπτώσεις, τι διάολο κάνουμε εδώ;

Ο διευθυντής Γκριν κοιτάζει την Άννα. Ο Μάρτιν την κοιτάζει επίσης, σαν να αναρωτιέται γιατί την κοιτάζει ο διευθυντής. Ύστερα αποστρέφει γοργά το βλέμμα, τραβώντας την προσοχή του Γκριν πάνω του. Ο Μάρτιν νομίζει ότι ο διευθυντής Γκριν είναι επικεφαλής εδώ, ότι ο διευθυντής Γκριν είναι το σκληρό καρύδι που ο ίδιος μπορεί να σπάσει. Όσο για την Άννα, εκείνη φαίνεται στον Μάρτιν και υπερβολικά ενοχλητική και υπερβολικά ανίσχυρη. Η Τερτλ δεν καταλαβαίνει από πού και ως πού έχει αυτήν την εντύπωση. Σε όλες τις ανάλογες συναντήσεις δεν είχε δει ποτέ τον διευ-

θυνητή Γκριν να εντυπωσιάζεται από τον Μάρτιν. Το βλέπει ξεκάθαρα πόσο σταθερός και ακλόνητος είναι. Έχει, και η Τερτλ το γνωρίζει, έναν αλλήθωρο γιο με σύνδρομο Ντάουν και είναι διευθυντής εδώ πάνω από είκοσι χρόνια, και ο Μάρτιν δεν μιλάει τη γλώσσα του. Τίποτα απ' ό,τι λέει ο Μάρτιν δεν είναι δυνατόν να πείσει τον διευθυντή Γκριν για οτιδήποτε. Η ουσία αυτής της συνάντησης είναι να δείξει ένα ευγενικό πρόσωπο, να δείξει ότι η Τερτλ ενδιαφέρεται, να δείξει ότι ο ίδιος υπολογίζει τους δασκάλους της Τερτλ, όμως ο Μάρτιν δεν το κάνει σωστά, δεν λέει τα σωστά πράγματα, προσπαθεί να εκφοβίσει τον διευθυντή Γκριν όπως είχε προσπαθήσει και παλαιότερα.

«Μάρτιν» λέει η Άννα, «είμαι απολύτως αποφασισμένη να δουλέψω με την Τζούλια και να κάνω ό,τι είναι απαραίτητο ώστε να την προετοιμάσω για το λύκειο, όμως υπάρχουν όρια στο τι μπορώ να κάνω όταν η Τζούλια δεν εμπλέκεται καθόλου στη μαθησιακή διαδικασία, όταν δεν εστιάζει».

«Κύριε Γκριν» λέει ο Μάρτιν αγνοώντας την Άννα. Ο διευθυντής Γκριν συνοφρυώνεται, αναδύεται στο κάθισμά του, με τα χέρια ενωμένα πάνω στην τεράστια κοιλιά του. «Η επιτυχία της Τζούλια δεν εξαρτάται από ειδική φροντίδα ή θεραπευτική παρέμβαση. Δεν είναι τόσο περίπλοκο. Το σχολείο και τα μαθήματα είναι βαρετά. Ζούμε σε συναρπαστικές και τρομερές εποχές. Ο κόσμος βρίσκεται σε πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Η περιεκτικότητα της ατμόσφαιρας σε διοξείδιο του άνθρακα πλησιάζει τα τετρακόσια ppm. Βρισκόμαστε εν μέσω της έκτης μεγάλης εξάλειψης του ανθρώπινου είδους. Την επόμενη δεκαετία, θα έχουμε φτάσει στην κορύφωση της παραγωγής πετρελαίου. Μπορεί ήδη να βρισκόμαστε σ' αυτό το σημείο, ή μπορεί να συνεχίσουμε την άντληση με τον σημερινό ρυθμό, πράγμα που αντιπροσωπεύει έναν διαφορετικό αλλά όχι λιγότερο σοβαρό κίνδυνο για τον υδροφόρο ορίζοντα. Και παρ' όλες τις προ-

σπάθειές σας, τα παιδιά μας μάλλον νομίζουν ότι το νερό της βρύσης φτάνει στο σπίτι τους ως διά μαγείας. Δεν γνωρίζουν ότι υπάρχει υδροφόρος ορίζοντας κάτω από την πόλη τους ή ότι είναι επικίνδυνα εξαντλημένος ή ότι δεν έχουμε σχέδιο για το πώς θα προμηθεύσουμε την πόλη με νερό όταν αυτό εξαντληθεί. Τα περισσότερα παιδιά δεν γνωρίζουν ότι τα πέντε από τα τελευταία έξι χρόνια σημειώθηκαν οι μεγαλύτερες θερμοκρασίες που έχουν ποτέ καταγραφεί. Πιστεύω ότι οι μαθητές σας θα ενδιαφέρονταν για αυτά τα ζητήματα. Πιστεύω ότι θα ενδιαφέρονταν για το μέλλον τους. Κι αντί γι' αυτό, το παιδί μου γράφει διαγωνίσματα στην ορθογραφία. Στη δεύτερα γυμνασίου. Απορείτε λοιπόν που το μυαλό της είναι αλλού;»

Η Τερτλ τον κοιτάζει και προσπαθεί να τον δει όπως τον βλέπουν ο διευθυντής Γκριν και η Άννα και απεχθάνεται αυτό που βλέπει.

Ο διευθυντής Γκριν δείχνει να έχει ακούσει και στο παρελθόν αυτήν την αντίρρηση, και μάλιστα πιο έντονα, από άλλους. Λέει «Άκου, Μάρτυ. Αυτό δεν ισχύει ακριβώς. Οι μαθητές μας κάνουν το τελευταίο διαγώνισμα ορθογραφίας στην πέμπτη δημοτικού. Οι μαθητές της δεύτερας γυμνασίου μαθαίνουν λέξεις ελληνικής ή λατινικής προέλευσης από το λεξικό, που όλες τους είναι χρήσιμες για να προετοιμάσουν τους μαθητές να κατανοήσουν και να διατυπώσουν με σαφήνεια τα φαινόμενα που περιγράφεις».

Ο Μάρτιν κοιτάζει επίμονα τον διευθυντή Γκριν.

Ο διευθυντής Γκριν λέει «Αν και είναι αλήθεια ότι απαιτούμε απ' αυτούς να γνωρίζουν καλή ορθογραφία».

Ο Μάρτιν γέρνει μπροστά και το Colt 1911 διαγράφεται μέσα από το φανελένιο του πουκάμισο στο ύψος των νεφρών του και, παρά την αταραξία του προσώπου του, η κίνηση εκφράζει τη σωματική του δύναμη και την απειλή που κρύβει. Έτσι όπως ο διευθυντής Γκριν και ο Μάρτιν κάθονται

ο ένας απέναντι στον άλλον, είναι φανερό ότι μπορεί να έχουν το ίδιο βάρος, ενώ όμως ο διευθυντής Γκριν είναι τεράστιος, χυμένος θαρρείς στην πολυθρόνα του, ο Μάρτιν είναι συμπαγής σαν τοίχος. Η Τερτλ έχει καταλάβει ότι σκοπός αυτής της συνάντησης είναι να φανεί ο Μάρτιν πρόθυμος να αντιμετωπίσει τις ανησυχίες τους. Ο Μάρτιν δεν δείχνει να το έχει καταλάβει. «Νομίζω» λέει ο Μάρτιν «ότι θα έπρεπε να επιτρέψουμε στην Τζούλια να χειριστεί η ίδια τις σχέσεις της με τους συνομηλίκους της και τη σχέση της με τα μαθήματά της, με όποιον τρόπο είναι καλύτερος για κείνη. Δεν μπορείτε να επιβάλετε σ' ένα κορίτσι να είναι εξωστρεφές. Δεν μπορείτε να της επιβάλετε να δει ψυχοθεραπεύτρια, ούτε να αντιμετωπίζετε ως ασθένεια την πλήξη και την αδιαφορία της απέναντι σε μια σειρά από ανιαρά μαθήματα. Στη θέση της και εσείς και εγώ θα πλήτταμε και θα αδιαφορούσαμε. Γι' αυτό και δεν θα της πω –και δεν θα επιτρέψω σε κανέναν να της πει– ότι χρειάζεται ειδική φροντίδα. Τείνω ευήκοον ους στις ανησυχίες σας για τις δυσκολίες του λυκείου, αλλά είναι αδύνατον να μη σκεφτώ πως αυτές οι δυσκολίες ενδέχεται να είναι απλώς μια χρήσιμη απομάκρυνση από αυτόν τον παραλυτικό για το πνεύμα στενό κορσέ των γυμνασμάτων στην ορθογραφία και των παιδικών βιβλίων που δεν έχουν να επιδείξουν καμία πλοκή. Θα αντιμετωπίσει επάξια όποιες προκλήσεις παρουσιαστούν την επόμενη χρονιά. Ωστόσο, έχω επίγνωση των ανησυχιών σας και είμαι σε θέση να δεσμευτώ αυτήν τη στιγμή ότι θα βρω τον χρόνο να βοηθήσω την Τζούλια στη μελέτη της και να της διδάξω τις δεξιότητες που πιστεύετε ότι ενδεχομένως της λείπουν. Μπορώ να βρω περισσότερο χρόνο γι' αυτή τη δουλειά, κάθε βράδυ και τα Σαββατοκύριακα».

Ο διευθυντής Γκριν στρέφεται στην Τερτλ και λέει «Τζούλια, τι γνώμη έχεις για όλα αυτά; Θα ήθελες να συναντηθείς με τη Μάργια;».

Η Τερτλ κάθεται σαν μαρμαρωμένη, με το ένα χέρι να γραπώνει το άλλο, έτοιμη ν' αρχίσει πάλι να κροταλίζει τις αρθρώσεις των δαχτύλων της, με το στόμα ανοιχτό, και κοιτάζει τότε τον μπαμπά της και τότε την Άννα. Θέλει να καθησυχάσει την Άννα, αλλά δεν μπορεί να αντιπαρατεθεί στον Μάρτιν. Όλοι έχουν καρφωμένο πάνω της το βλέμμα. Λέει «Η Άννα πραγματικά με βοηθάει, και δεν νομίζω ότι είναι σωστό που αρνιέμαι τη βοήθειά της». Οι πάντες στο δωμάτιο την κοιτάζουν κατάπληκτοι. «Νομίζω» λέει η Τερτλ «ότι χρειάζεται να μελετάω λίγο περισσότερο και να αφήνω την Άννα να με βοηθάει λίγο περισσότερο, να την ακούω περισσότερο, ίσως. Όμως δεν θέλω να δω κάποιον ειδικό».

Όταν τελειώνουν, ο μπαμπάς της σηκώνεται και ανοίγει την πόρτα να περάσει η Τερτλ και βαδίζουν προς το φορτηγό πλάι πλάι και μπαίνουν και κάθονται σιωπηλοί στο ξύλινο κάθισμα. Ο Μάρτιν βάζει το χέρι του στη μίζα και φαίνεται να σκέφτεται κάτι, κοιτάζοντας το πλαϊνό καθρεφτάκι. Κι ύστερα λέει «Ως εκεί φτάνουν οι φιλοδοξίες σου; Να μείνεις μια αγράμματη μικρή σχισμή;».

Βάζει μπροστά το φορτηγό και ξεκινούν, βγαίνουν από τον χώρο στάθμευσης, η Τερτλ επαναλαμβάνει μέσα της τις λέξεις *αγράμματη μικρή σχισμή*. Το νόημα των λέξεών του την κατακλύζει απότομα και αιφνίδια, σαν ανθρακικό παγιδευμένο σε τενεκεδάκι, που ξαφνικά απελευθερώνεται. Η ίδια αφήνει κομμάτια του εαυτού της ακατονόμαστα και ανεξέταστα και τότε τα ονομάζει εκείνος και η Τερτλ βλέπει τον εαυτό της καθαρά στα λόγια του κι αυτόν τον εαυτό τον μισεί. Ο Μάρτιν αλλάζει ταχύτητες με σιωπηλό, δυνατό θυμό. Εκείνη μισεί τον εαυτό της, μισεί αυτό το ημιτελές, δίχως ρωγμές, χάσμα. Ανηφορίζουν το χαλικόστρωτο δρομάκι κι αυτός παρκάρει μπροστά στη βεράντα και σβήνει τη μηχανή. Ανεβαίνουν μαζί τα σκαλιά κι αυτός πηγαίνει στην κουζίνα και παίρνει μια μπίρα από το ψυγείο και την ανοίγει

χτυπώντας τη με την παλάμη στην άκρη του πάγκου. Κάθεται στο τραπέζι και ξύνει έναν λεκέ με το νύχι του. Η Τερτλ πέφτει στα γόνατα και ακουμπάει τα χέρια της στο ξεθωριασμένο του τζιν και λέει «Συγγνώμη, Μπαμπάκα». Γλιστράει δυο δάχτυλα μέσα από τα ξασπρισμένα ξέφτια του υφάσματος, ακουμπάει το μάγουλό της στη μέσα πλευρά του μηρού του. Εκείνος κάθεται χωρίς να την κοιτάζει, κρατώντας την μπίρα του ανάμεσα σε δείκτη και αντίχειρα και η Τερτλ σκέφτεται απελπισμένη τι μπορεί να κάνει αυτή, ένα σχισμένο κοριτσάκι, σχισμένο και αγράμματο.

Ο Μάρτιν λέει: «Καλά καλά δεν ξέρω τι να πω. Δεν ξέρω τι να σου πω. Η ανθρωπότητα αυτοκτονεί – αργά, καταστροφικά, συλλογικά, χέζοντας στο νερό του μπάνιου της, χέζοντας πάνω στον κόσμο, απλώς επειδή αδυνατεί να συλλάβει ότι ο κόσμος υπάρχει. Εκείνος ο χοντρός κι εκείνη η σκύλα δεν καταλαβαίνουν. Στήνουν μπροστά σου τη μιά στεφάνη μετά την άλλη και σου ζητούν να τις πηδήσεις και θέλουν να πιστέψεις ότι αυτό είναι ο κόσμος· ότι ο κόσμος είναι φτιαγμένος από μια σειρά στεφάνες. Όμως δεν είναι έτσι, και δεν πρέπει ποτέ, μα ποτέ, να σου περάσει έστω από το μυαλό. Ο κόσμος είναι ο κόλπος του Μπάκχορν και η χαράδρα του Σλοτερχάους. Αυτός είναι ο κόσμος και το σχολείο δεν είναι παρά σκιές, αντιπερισπασμοί. Ποτέ μην το ξεχνάς. Όμως πρέπει να προσέχεις. Αν σκοντάψεις, θα σε πάρουν από μένα. Τι σου λέω λοιπόν; Πως, μολονότι το σχολείο είναι ένα τίποτα, εσύ πρέπει να προσαρμοστείς;». Την κοιτάζει, μετρώντας την εξυπνάδα της. Ύστερα απλώνει το χέρι, την πιάνει από το πιγούνι και λέει «Τι συμβαίνει μέσα σε τούτο το κεφαλάκι;». Της στρίβει το κεφάλι από τη μια και από την άλλη, κοιτάζοντάς τη με προσήλωση. Στο τέλος, λέει «Το ξέρεις, μπουκίτσα; Ξέρεις τι σημαίνεις για μένα; Σώζεις τη ζωή μου κάθε πρωί που ξυπνάς και σηκώνεσαι από το κρεβάτι. Ακούω τα μικρά σου ποδαράκια ν' αλαφροπατούν στη

σκάλα, και σκέφτομαι, είναι το κορίτσι μου, να για ποια ζω». Μένει σιωπηλός για ένα λεπτό. Η Τερτλ κουνάει το κεφάλι της, με την καρδιά της να φουσκώνει από θυμό.

Την ίδια νύχτα περιμένει σιωπηλά· αφουγκράζεται, ακουμπώντας την κρύα λεπίδα του σουγιά της στο πρόσωπό της. Τον ανοιγοκλείνει αθόρυβα, σπρώχνοντας το ελατήριο με τον αντίχειρά της και κατεβάζοντάς το αργά στη θέση του, για να αποτρέψει τον μεταλλικό ήχο. Ακούει τον Μάρτιν να βηματίζει από δωμάτιο σε δωμάτιο. Η Τερτλ κόβει τα μισοφέγγαρα των νυχιών της. Όταν εκείνος σταματάει, σταματάει κι αυτή. Κάτω, στο καθιστικό, δεν ακούγεται τίποτα. Αργά, αθόρυβα, η Τερτλ κλείνει τον σουγιά. Σπάζει τις αρθρώσεις των δακτύλων του ποδιού της με τη φτέρνα του άλλου της ποδιού. Αυτός ανεβαίνει τα σκαλιά και τη σηκώνει στην αγκαλιά του κι αυτή τυλίγει τα μπράτσα της στον λαιμό του, και την κουβαλάει κάτω, μέσα από το σκοτεινό καθιστικό, στην κρεβατοκάμαρά του, όπου οι φεγγαρόλουστες σκιές των φύλλων της σημύδας πότε διαγράφονται καθαρά και πότε θολώνουν στην επιφάνεια του τοίχου, φύλλα κέρινα, στο πιο σκούρο πράσινο που υπάρχει, πάνω στο τζάμι, τα κοκκινόμαυρα σανίδια του πατώματος με ρωγμές όμοιες με τσεκουριές, η μισοτελειωμένη αρμολόγηση ανάμεσα στο ξύλο της σεκόγιας και τη λιθοδομή, μια μαύρη ραφή ανοιχτή στα αβυθομέτρητα θεμέλια, όπου τα βαριά, παμπάλαια δοκάρια αναδίνουν τη μυρωδιά τους, μαύρο τσάι, κροκάλες από το ποτάμι, καπνό. Την ξαπλώνει στο στρώμα, ακροδάχτυλα ζυμώνουν τους μηρούς της, τα πλευρά της ανοίγουν και κλείνουν, κάθε υγρό κοίλωμα σχιασμένο, κάθε αυλάκι άσπιλο λευκό. Σκέφτεται, κάν' το, θέλω να το κάνεις. Κείται εκεί περιμένοντάς το από στιγμή σε στιγμή, κοιτάζοντας έξω απ' το παράθυρο τα μικρά, πράσινα, νιόβγαλτα κουκουνάρια των δέντρων, και σκέφτεται, αυτή είμαι εγώ, οι σκέψεις της πηγμένο, αιμόστικτο μεδού-

λι μέσα στους αυλούς των κούφινων μηριαίων οστών της και των τυλιγμένων, απαλά καμπυλωμένων γύρω του, οστών των μπράτσων της. Σκύβει από πάνω της και με φωνή βραχνή από δέος λέει «Γαμώτο, μπουκίτσα, γαμώτο». Αγγίζει τα πεταχτά κόκαλα της λεκάνης της, το στομάχι της, το πρόσωπό της. Τον κοιτάζει απαθής, χωρίς να παίζει τα βλέφαρα. Λέει «Γαμώτο» και βυθίζει τα τραχιά του δάχτυλα στην μπερδεμένη μάζα των μαλλιών της κι ύστερα τη γυρίζει ανάποδα κι εκείνη κείται μπρούμυτα και τον περιμένει, και μέσα σ' εκείνη την αναμονή πότε θέλει και πότε δεν θέλει. Το άγγιγμά του κάνει την επιδερμίδα της να ζωντανεύει· συγκρατεί τα πάντα στο ιδιωτικό θέατρο του μυαλού της, όπου όλα επιτρέπονται, τις δυο σκιές τους να διαγράφονται στο σεντόνι, μπλεγμένες η μια με την άλλη. Περνάει την παλάμη του πάνω απ' την κνήμη της κι ακόμα πιο ψηλά και χουφτώνει τον πισινό της και λέει «Γαμώτο, γαμώτο» και φέρνει τα χείλη του στους κόμπους της ραχοκοκαλιάς της και τους φιλάει έναν έναν, καθυστερεί πάνω στον καθένα, με την ανάσα του πνιγμένη από συγκίνηση, λέγοντας «Γαμώτο», τα πόδια της χωρίζονται και αποκαλύπτουν το κενό που επιτρέπει την είσοδο στη μαύρη σπηλιά των σωθικών της κι αυτός το παίρνει για συγκατάθεση, η Τερτλ το ξέρει. Πιάνει τα μαλλιά της και τα τυλίγει στη χούφτα του και τ' απλώνει στο μαξιλάρι ν' αφήσει έκθετη τη βάση του λαιμού της και λέει «Γαμώτο», η φωνή του τραχιά καθώς χαϊδεύει τις μικρές αδέσποτες τριχούλες με τα δάχτυλά του. Ο λαιμός της πιέζεται στο μαξιλάρι, μπουκωμένος με πορώδη υγρά φύλλα, λες και είναι ολόκληρη μια παγωμένη υδρορροή που στάζει το φθινόπωρο, το κρύο νερό διαποτίζει και διαπερνά αυτά τα φύλλα, πιπεράτο, με γεύση κωνοφόρων, φύλλων βελανιδιάς, πράσινου γρασιδιού που τσούζει τη γλώσσα. Εκείνος πιστεύει πως το σώμα της είναι κάτι δεδομένο, και φαινομενικά είναι.

Όταν τον παίρνει ο ύπνος, η Τερτλ σηκώνεται και περιφέρεται ολομόναχη στο σπίτι, κρατώντας το πρησμένο της μουνί για να προλάβει να μη στάξει το ζεστό νήμα που ξετυλίγεται από μέσα της. Κουκουβίζει στην μπανιέρα, πιασμένη από τις χάλκινες λαβές, κατευθύνοντας το νερό μέσα της· η αδρή, όμοια με ιστό αράχνης, υφή του σπέρματός του ανάμεσα στα δάχτυλά της, κολλώδης ακόμη και κάτω από το τρεχούμενο νερό, μοιάζει να πυκνώνει αντί να αραιώνει. Στέκεται μπροστά στον πορσελάνινο νιπτήρα, πλένει τα χέρια της, στον καθρέφτη τα μάτια του πατέρα της. Τελειώνει το πλύσιμο, κλείνει τη χάλκινη βρύση, κοιτάζει μέσα σε αυτό το περιβεβλημένο από λευκό ραγισμένο γαλάζιο τη μαύρη κόρη του ματιού της που διαστέλλεται και συστέλλεται από μόνη της.